

Bij het reguliere onderwijs viel Twan uit: 'Ik was stil en keek naar beneden'. FOTO ADRIAAN VAN DER PLOEG

Twan vond eindelijk de school die hij nodig had; toen ging die dicht

'Straks komen de druk en het contact met leeftijdsgenoten terug'

Jochem van Staalduine
ROTTERDAM

Getroebleerd oogt Twan (16) bepaald niet. Met zijn hippe kapsel en zijn vele praatjes lijkt hij achter zijn caffè latte het stereotype van een onbezorgde tiener: bezig met de voorbereiding van zijn vmbo-eindexamen, aanstalten makend om zo zijn wekelijkse uren te maken als verkoopmedewerker bij Kruidvat. Heel gewoon.

En dat is best bijzonder. Iets meer dan een half jaar geleden hield de moeder van Twan een emotioneel betoog voor de gemeenteraadsleden van Rotterdam. Twan had twee jaar thuisgezeten, vertelde ze.

Hij was suïcidaal geweest, had haar tot wanhoop gedreven. Tot hij bij Acato terecht kon, de school voor kwetsbare kinderen van oprichter Sas Boot. Daar had Twan zijn ritme hervonden, en de moed zijn schoolboeken open te doen. Tot de school dicht moest, omdat het niet aan de regels voldeed. Hoe moest het nu verder, met Twan en zijn bijna twintig klasgenoten?

Twans geluk is dat hij zijn leven ten tijde van Acato's sluiting al weer redelijk op de rit had, zegt hij nu. In de eerste klas van zijn evangelische gymnasium valt de geadopteerde tiener uit als gevolg van pesten en prestatiedruk. Hij had ook last van hechtingsproblematiek; zijn gedrag leek sterk op dat van een autist. "Ik was stil en keek naar beneden." Het hielp niet dat zijn klasgenoten eerder dan hij in de gaten hadden dat hij homoseksueel is. "Ze zeiden dat ik dood mocht."

In de periode daarna zit Twan thuis, speelt hij met de gedachte aan zelfdoding, en ontwikkelt een angst voor andere mensen. "Ik heb drie weken alleen maar in mijn kamer gezeten. Ik durfde niet meer naar de supermarkt." Hij probeert het speciaal onderwijs in Spijkenisse, maar dat blijkt geen oplossing. "Veel kinderen hebben er agressieproblemen. Bij mijn intake zag ik hoe een meisje een kruk stuksloeg op een leraar." Pas bij Acato krijgt hij de aandacht en tijd die hij nodig heeft. Bovendien ontbreken de pestkoppen.

Na de sluiting van die school weet hij even niet waar hij naartoe moet.

Uiteindelijk kiest hij voor de zogeheten leerrechtspilot, het door de gemeente aangeboden alternatief voor Acato. Die pilot doet in grote lijnen wat het schooltje van Boot deed. Er is wat meer aandacht voor onderwijs en langetermijndoelen, zegt Twan.

Hem komt die nadruk op scholing prima uit. Sinds begin dit jaar slijkt hij geen antidepressiva meer, van de hechtingsproblemen heeft hij geen last. "Je kunt leren ermee om te gaan."

Zo'n gelukkige timing hebben niet al zijn klasgenoten. "Sommige kinderen zaten bij de sluiting van Acato nog in hun proefperiode, na twee tot vier jaar thuiszitten." Ongeveer de helft van de kinderen met wie hij tot mei les had is verdwenen, met een voor Twan onbekende bestemming. Een deel van hen zal inmiddels niet meer leerplichtig zijn.

En zelfs voor de ogenschijnlijk onbezorgde Twan is de toekomst geen pad zonder hobbels. Na zijn eindexamen wil hij binnenhuisarchitect worden, maar hoe weet hij nog niet. Hij wil per se niet naar het mbo. "Straks komen de druk en het contact met leeftijdsgenoten terug."

ALTERNATIEF

In mei sluit Acato de deuren op last van wethouder Judith Bokhove. De school voor autisten en andere kwetsbare kinderen voldoet niet aan de regels. Zo is Acato geen officiële onderwijsinstelling, **is er geen toezicht op het gegeven onderwijs**, en weigert de school de benodigde langetermijnplanningen per leerling in te vullen. Ook beschikken medewerkers volgens de gemeente niet over de juiste papieren.

Ouders vrezen dat het gemeentelijk alternatief voor Acato meer van hetzelfde is. **Hun kinderen kwijnden weg in het reguliere en speciale onderwijs**. Ze zweren bij de veilige haven van Acato, waar de leerplichtigen in hun eigen tempo mogen herstellen en leren. Wethouder Bokhove houdt aan het hoog oplopende debat over Acato en aan de gang van zaken een unaniem gesteunde motie van treurnis over.